

Kehy-opas

Opas Helsingin Yliopiston Ylioppilaskunnan
kehitysyhteistyövaliokunnan toimintaan

Tämä opas on suunnattu kaikille valiokunnan toiminnasta kiinnostuneille, HYY:n jäsenistölle, hallitukselle ja ennen kaikkea uusille kehy-valiokuntalaisille. Opas syntyi Kepan järjestämän Arvioinnista arkea -hankkeen työpajojen tuloksena, kun kehy-valiokuntalaisia kokoontui syksyllä 2010 ja keväällä 2011 yhdessä pohtimaan miten valiokunnan toimintaa voisi kehittää. Opasta muokattu viimeksi: 3.4.2011

Opas sisältää:

Miksi kannattaa olla mukana kehy-toiminnassa?	2
HYY:n kehitysyhteistyötoiminta	
Miksi HYY tekee kehitysyhteistyötä?	2
HYY ja valiokunnat	3
HYY:n kehytoimijat	3
HYY:n 0,7	4
Kehy-valiokunnan toiminta ja käytännöt	4
Tapahtumat	
Kehy-viikko	6
Sambiapäivä Unicafeissa	7
Maailma Kylässä	7
Avajaiskarnevaalit	7
Uusien ilta	7
Pikkujoulut	7
HYY:n hankkeet, Kimppu ja projektivarat	
Kimppu – valiokunnan lehti	8
Indonesia-hanke	8
Sambia-hankkeet	9
Projektivarat	10
Pestit	11
Muuta	15
Lopuksi	16

Miksi kannattaa olla mukana HYY:n kehy-toiminnassa?

“Monipuolista ja mielekästä toimintaa kehitysmaista ja kehitysyhteistyöstä kiinnostuneille.”

“Toiminta valiokunnassa mahdollistaa verkottautumisen samanhenkisten ihmisten kanssa.”

“Tekemistä paremman yhteiskunnan puolesta.”

“Monet valiokunnan vanhat toimijat ovat kertoneet, että toimimista kehy-valiokunnassa arvostetaan työelämässä.”

“Kehy-valiokunta on matalan kynnyksen näköalapaikka oikeaan kehitysyhteistyöhön, jossa on hyvät mahdollisuudet oppia erilaisia järjestötoimintaan ja erityisesti kehitysyhteistyöhön liittyviä taitoja oman kiinnostuksen mukaan.”

HYY:n kehitysyhteistyötoiminta

Miksi HYY tekee kehitysyhteistyötä?

Yliopistolain 46 §:n mukaan ylioppilaskunnan tehtävä on kasvattaa “opiskelijoita aktiiviseen, valveutuneeseen ja kriittiseen kansalaisuuteen.” HYY:llä on pitkät perinteet kehitysyhteistyössä, jonka on nähty ja nähdään edelleen olevan keskeinen osa ylioppilaskunnalle laissa määriteltyjä tehtäviä. Kehitysyhteistyöstä linjataan tarkemmin HYY:n strategiassa, kohdassa “Yhteiskuntavastuun kantaminen”:

“HYYn jäsenillä on laaja asiantuntemus eri aloilta ja mahdollisuus toimia paremman maailman puolesta. [...] Mikäli ylioppilaskunta kokee jonkin epäkohdan korjaamisen riittävän tärkeäksi tavoitteeksi, se työskentelee kaikin keinoin niin tehdäkseen. HYY tekee kehitysyhteistyötä, kohtelee toimijoitaan ja kumppaneitaan vastuullisesti ja toimii aktiivisesti paremman pääkaupunkiseudun puolesta. Vastuullisuuden ei tarvitse välttämättä olla kallista.”

HYY ja valiokunnat

Helsingin Yliopiston Ylioppilaskunta HYY on julkishallinnollinen yhteisö, jonka asema ja tarkoitus on määritelty yliopistolain 46 §:ssä:

Ylioppilaskunnan tarkoituksena on olla jäsentensä yhdysiteenä ja edistää heidän yhteiskunnallisia, sosiaalisia ja henkisiä sekä opiskeluun ja opiskelijan asemaan yhteiskunnassa liittyviä pyrkimyksiä. Ylioppilaskunnan tehtävänä on osallistua 2 §:ssä säädetyn yliopiston kasvatustehtävän hoitamiseen valmistamalla opiskelijoita aktiiviseen, valveutuneeseen ja kriittiseen kansalaisuuteen.

Ylioppilaskuntaan kuuluvat kaikki Helsingin yliopistossa alempaa tai ylempää korkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat ja HYY:llä oli vuoden 2010 lopussa 29754 jäsentä. HYY tarjoaa jäsenilleen neuvontapalveluita ja edunvalvontaa sekä erilaisia jäsenetuja. HYY palvelee myös piirissään toimivia järjestöjä, joita on noin 250 ja joiden toimintaan osallistuu suuri osa ylioppilaskunnan jäsenistöä.

Erotuksena HYY:n piirissä toimivista järjestöistä, valiokuntien tarkoitus on toimia hallituksen alaisina neuvoa-antavina eliminä ja kehyn tapauksessa pääasiassa hoitaa HYY:n kehitysyhteistyöhön liittyviä toimia. Virallisesti HYY:n hallitus perustaa valiokunnat vuoden alussa, mutta käytännössä keh-yaliokunta on ollut olemassa tämän nimisenä vuodesta 1994 lähtien, tätä ennen keh-yasioita hoidettiin erillisissä toimikunnissa. Vuonna 2011 HYY:ssä toimii 11 valiokuntaa. Koska keh-yaliokunta ei ole itsenäinen elin, sen merkittävimmät päätökset hyväksytetään HYY:n hallituksella.

HYY:n keh-ytoimijat

Keh-yvaliokunnassa toimii vuosittain noin 20-25 opiskelijavapaaehtoista. HYY:n kahdesta Ulkoasiainministeriön rahoittamasta kehitysyhteistyöhankkeesta vastaavat osa-aikaiset hankekoordinaattorit. Näiden lisäksi HYY:n keh-yasioita hoitavat vuosittain vaihtuva, hallituksen keh-yasioista vastaava jäsen sekä palkattu kansainvälisten asioiden sihteeri, joka esimerkiksi valvoo valiokunnan rahankäyttöä.

HYY:n 0,7

HYY päätti vuonna 2006 käyttää 0,7 % toimintataloutensa budjetista kehitysyhteistyöhön. Esimerkillä halutaan kannustaa Suomen valtiota nostamaan kehitysyhteistyön määrärahoja 0,7 % bruttokansantulosta YK:n suosituksen mukaisesti. Vuonna 2007 HYY:n toimintatalouden budjetista 0,35 % ohjattiin kehitysyhteistyöhön ja vuodesta 2008 lähtien osuus on ollut 0,7 %. “Nollaseiska”-pätös ei ole vaikuttanut HYY:n vuosimaksuun eikä heikentänyt opiskelijoille suunnattuja palveluita.

Esimerkiksi vuonna 2010 HYY ohjasi kehitysyhteistyöhön 26 800 € 0,7:sta noin kolmannes käytetään Indonesia-hankkeen omavastuuosuuteen ja loput ovat niin sanottuja projektivaroja, joilla tuetaan kertaluontoisesti eri kehitysyhteistyöprojekteja Etelässä.

Kehy-valiokunnan toiminta ja käytännöt

Kehy-valiokunnalla on hyvin monenlaista ja vuosittain vaihtelevaa toimintaa ympäri vuoden, pääasiassa lukukausien aikana. Lukuvuoden aikana valiokunta kokousta noin kahden viikon välein, järjestää erilaisia tapahtumia kuten Kehy-viikon, osallistuu erilaisiin tapahtumiin kuten Maailma kylässä-festivaalit, hallinnoi HYY:n kehitysyhteistyöhankkeita sekä myöntää varoja pienemmille projekteille.

Valiokuntiin ilmoittautuminen ja vaalikokous

Valiokunnan toimintaan ovat tervetulleita osallistumaan ympäri vuoden kaikki HYY:n jäsenet fukseista aina opintojen viimeisillä metreillä opiskeleviin kaikista laitoksista ja tiedekunnista. Viralliset valiokunnan luottamustehtävät eli pestit jaetaan aina vuoden alussa tammi-helmikuussa vaalikokouksessa, mutta valiokunnan toimintaan voi osallistua vaikkei pestiä olisikaan. Pesteihin voi hakea, vaikkei toiminnassa olisi aiemmin ollut mukana, sillä moniin pesteihin ei tarvita erityisosaamista tai aikaisempaa kokemusta.

Kokoukset

Valiokunta kokousta noin kahden viikon välein lukukausien aikana, yleensä iltaisin Uudella Ylioppilastalolla Mannerheimintie 5 A:ssa. Valiokunnan toimintaan liittyvät suurempien kokonaisuuksien kuten esimerkiksi hankkeiden ja Kehy-viikon toimijat kokoontuvat usein erikseen omilla tahoillaan.

Vuosittainen toimintasuunnitelma ja budjetti

Puheenjohtaja laatii ennen uuden valiokunnan ensimmäistä kokousta ehdotuksen toimintasuunnitelmaksi ja budjetiksi ja näistä keskustellaan kokouksessa. Vuonna 2011 valiokunnalla oli käytettävissään 2300 euroa kokous- ja yleiskuluihin. Näistä rahoitetaan esimerkiksi valiokunnan tapahtumia, kokoustarjoilut sekä valiokuntalaisten virkistystoiminta. Puheenjohtaja pitää kirjaa vuoden aikana kertyneistä kuluista ja hänelle on aina ilmoitettava kaikista valiokunnan laskuun tehdyistä ostoksista. Lisäksi HYY:n hallitukselta on mahdollista anoa erillisistä rahoitusta kaikille valiokunnille varatuista toimintavaroista.

Sähköpostilistat

Valiokunnalla on kolme sähköpostilistaa: kehy-vlk@helsinki.fi (yleinen tiedotuskanava kaikille), kehy-hanke@helsinki.fi (hankkeissa aktiivisille) ja kehy-aktiivit@helsinki.fi (pestiläisille sekä muille aktiivisesti valiokunnan kokouksiin ja toimintaan osallistuville). Ensimmäiselle listalle voivat kaikki halukkaat liittyä saadakseen yleistä tietoa valiokunnan kokouksista, tapahtumista ja muusta kehitysyhteistyöhön liittyvästä. Kaksi muuta listaa ovat tiedottajien hallinnoimia ja mahdollistavat nopean keskusteluluontoisen tiedonkulun aktiivien välillä.

Valiokuntahuone

Kehy-valiokunnalla on oma huone yhdessä kolmen muun valiokunnan kanssa Uuden ylioppilastalon B-rapun 3. kerroksessa. Lukittua huonetta käytetään lähinnä varastona ja siellä säilytetään mm. valiokunnan ja hankkeiden toimintaan liittyviä ajankohtaisia dokumentteja sekä esitteitä valiokunnasta ja hankkeista. Vanhemmat dokumentit talletetaan HYY:n arkistoon (Leppäsuokatu 11).

Kotisivut

Valiokunnan blogimuotoiset kotisivut löytyvät osoitteesta: <http://blogs.helsinki.fi/kehy-valiokunta/> Sitä päivittävät valiokunnan pestiläiset jokainen oman toimenkuvansa osaltaan. Kotisivuilla on aina ajankohtaisin tieto valiokunnan tapahtumista. Valiokunta löytyy myös Facebookista: sillä on oma ryhmänsä HYY:n kehy-valiokunta, jonka seinällä tiedotetaan ajankohtaisista asioista ja tapahtumista. Valiokunnan toiminnan keskeisimpiä tiedostoja pääsee lukemaan valiokunnan wiki-sivuilta.

Tapahtumat

Kehy-viikko

Kehitysyhteistyöviikko on kehy-valiokunnan näkyvin ja suurin tapahtuma, jota on järjestetty jo vuosia. Viikon aikana on järjestetty erilaisia tapahtumia, kuten luentoja, paneelikeskusteluja, excuja ja vapaamuotoisempaa toimintaa kansainvälisyyteen ja kehitysmaihin liittyen. Viikko on toteutettu joko Ulkoasiainministeriön kansainvälisyyskasvatustuella tai HYY:n omilla varoilla ja tarkoituksena on lisätä yliopisto-opiskelijoiden tietoisuutta kehityskysymyksistä ja kehityksistä.

Syksyllä 2011 Kehy-viikko järjestetään ensimmäistä kertaa Suomen Ylioppilaskuntien Liiton (SYL:n) ohjaamana, neljän ylioppilaskunnan (HYY, TAMY, TYY, JYY) yhteisenä hankkeena. Hanke on saanut UM:ltä kaksivuotisen (2011-2012) rahoituksen. Valtakunnallisella hankkeella on tarkoituksena yhtenäistää ja tehostaa tapahtumien toteutusta ja niistä tiedottamista, koostaa parhaita käytäntöjä, laajentaa toimintamallia muihin ylioppilaskuntiin sekä järjestää temaviikkoa temaattisesti ja ajallisesti yhtenäisesti eri ylioppilaskunnissa ympäri Suomen. Tämä helpottaa tapahtuman markkinointia ja lisää huomattavasti näkyvyyttä. Vuodeksi 2012 on tarkoituksena saada mukaan myös muita ylioppilaskuntia neljän pilottiylioppilaskunnan lisäksi.

Sambiapäivä Unicafeissa

Sambiapäivänä opiskelijat voivat tukea HYY:n Sambia-hanketta ostamalla UniCafe-ravintoloissa Sambia-aterian tai lahjoittamalla hankeelle suoraan omavalintaisen summan. Vastaavaa tapahtumaa on järjestetty jo vuosikymmeniä, usein kehy-ateria -nimellä. Rahankeräämisen lisäksi Sambia-päivän tarkoituksena on lisätä tietoisuutta HYY:n tekemästä kehitysyhteistyöstä.

Maailma Kylässä

Valiokunta osallistuu Kepan vuosittain toukokuussa järjestämille Maailma Kylässä festivaaleille saadakseen näkyvyyttä toiminnalleen, houkutellakseen mukaan uusia toimijoita ja liittämään HYY:n Suomen muiden kehitysyhteistyötoimijoiden kenttään. Valiokunnalla on tapahtumassa oma pöytä, jossa on päivystämässä valiokuntalaisia kertomassa toiminnastamme ja siihen mukaan pääsemisestä.

Avajaiskarnevaalit

Valiokunta on osallistunut vuosittain syyskuun alussa järjestettäviin yliopiston avajaiskarnevaaleihin pitämällä pöytää tapahtumassa ja kertomalla halukkaille toiminnastamme. Karnevaaleilla on ollut mahdollisuus liittyä sähköpostilistalle, jossa tiedotetaan valiokunnan ajankohtaisista asioista ja tapahtumista kuten esim. kokouksista.

Uusien ilta

Jokasyksyinen ”uusien ilta” on helppo tapa tutustua valiokunnan toimintaan ja sen toimijoihin. Illoissa on kerrotta valiokunnassa toimimisen mahdollisuuksista ja sen tuomista hyödyistä sekä esimerkiksi kehitysyhteistyöhankkeistamme.

Pikkujoulut

Valiokunta järjestää toimijoidensa pikkujoulut marras-joulukuussa. Iltaa vietetään hyvän ruuan ja juoman merkeissä pelaamalla erilaisia pelejä, joiden kautta on ollut helppo tutustua muihin valiokuntalaisiin.

HYY:n hankkeet, Kimppu ja projektivarat

SYL:n ohjaaman kehy-viikon lisäksi HYY saa Ulkoasiainministeriön tukea myös Kimppu-lehdelle sekä Sambiassa ja Indonesiassa toteutettaviin kehitysyhteistyöhankkeisiin. HYY on julkaissut Kimppu-lehteä jo vuodesta 1996 ja kehitysyhteistyöhankkeita on ollut aiemmin El Salvadorissa, Intiassa ja Keniassa.

Kimppu - valiokunnan lehti

Kehitysyhteistyövaliokunta on julkaissut vuosittain Kimppu-lehden, joka on käsitellyt kehitykseen, kehitysmaihin ja kehitysyhteistyöhön liittyviä kysymyksiä. Lehden toimitus ja jakelu on rahoitettu Suomen ulkoministeriön myöntämällä tiedotustuellella, jota on haettu vuosittain erikseen ja sitä on jaettu yliopiston opiskelijoille kotipostituksena kolmen ensimmäisen opiskeluvuoden ajan sekä jakelupisteissä eri puolilla yliopistoa.

Indonesia-hanke

HYY:llä oli ensimmäisen kerran yhtä aikaa kaksi kehitysyhteistyöhanketta, kun vuonna 2009 alettiin tukea indonesialaisten Institution of Rural Technology Development (LPTP)- ja Payo-Payo -järjestöjen kolmivuotista kehitysyhteistyöhanketta. LPTP on Jaavalla toimiva kansalaisjärjestö, jolla on monenlaista toimintaa katastrofiavusta kehitysyhteistyöhön. Payo-Payo, joka toteuttaa hanketta Sulawesin saarella, on nuorten maanviljelijöiden ja yliopisto-opiskelijöiden järjestö, joka edistää kestävästä maataloutta.

Hankkeen päämääränä on ruokaturvan ja energiaomavaraisuuden parantaminen, kestävästä maatalouden kehittäminen ja kylien omavaraisuus kolmessa kylässä Etelä- ja Länsi-Sulawesilla. Hankkeen puitteissa toteutetaan osallistavia arviointeja kotitalouksien ruoan- ja energiankulutuksesta. Sulawesin yhteistyökylien maanviljelijöitä on lähetetty Jaavalle LPTP:n kenttälaboratorioon oppimaan viljelystä ja kestävästä energiankäytöstä ja LPTP:n asiantuntijoita käy kouluttamassa viljelijöitä hankekyllissä. Luonnonmukaiset lannoitteet, paremmat viljelymenetelmät ja biokaasu ovat levinneet niin hankekyllissä kuin niiden ulkopuolella.

HYY tukee hanketta kolme vuotta, 2009-2011 ja hankkeesta opittua tietoa on tarkoitus levittää Sulawesilla myös muihin kyliin ja paikallisviranomaisille. Hankkeen rahoituksesta 85 % tulee Suomen Ulkoasiainministeriöltä ja 15 %:n omavastuuosuus katetaan HYY:n 0,7 % -budjetista.

Sambia-hankkeet

HYY on tehnyt yhteistyötä sambialaisen Eastern Province Women's Development Association:in (EPWDA) ja sen alajärjestöjen kanssa vuodesta 2000 alkaen. EPWDA on kahdeksan naisjärjestön ja niiden alla toimivien naisyhdistysten ja -ryhmien perustama kattojärjestö, joka keskittyy edistämään tasa-arvoa maaseutuyhteisöissä Sambian itäisessä provinssissa. Sambian hankkeissa kumppanijärjestö EPWDA:n luona on usein työskennellyt myös Suomesta KEPAn ETVO-ohjelman käyttöä lähetetty vapaaehtoinen (Kepa:n vapaaehtoisohjelma, www.etvo.fi).

2000-2005 Peltometsäviljely

HYY teki yhteistyötä neljän Sambian Itäisen maakunnan järjestön kanssa vuosina 2000-2005. Hankkeen tavoitteina näinä vuosina oli ruokaturvan ja naisten elinkeinojen lisääminen Sambian maaseudulla. HYY löysi sambialaiset naisjärjestöt kumppanikseen Kepan kautta, joka oli aiemmin toiminut peltometsäviljelyhankkeiden parissa samaisten järjestöjen kanssa.

2007-2010 Naisten ja tyttöjen oikeusneuvonta

Hankkeen lyhyen tähtäimen tavoitteena oli parantaa naisten ja tyttöjen oikeuksien toteutumista Itä-Provinssissa. Pitkän aikavälin tavoitteena oli lisätä tasa-arvoa miesten ja naisten välillä alueella. Hankkeen tavoitteisiin pyrittiin kouluttamalla ja tiedottamalla. Hankkeessa on koulutettu vapaaehtoisia oikeusneuvoja, jotka ovat edelleen tiedottaneet kylissä lähinnä työpajojen muodossa hankkeen teemoista, antaneet kylissään oikeusneuvontaa ja ohjanneet ihmisiä edelleen eri viranomaisille. Muita toimintoja olivat mm. oikeusaputoimistojen perustaminen, radio-ohjelmat, tukitapaamiset oikeusneuvontaa tekeville vapaaehtoisille ja EPWDA:n nettisivujen suunnittelu ja rakentaminen.

Hankkeessa EPWDA:n rooli oikeudellisena toimijana viranomaisten rinnalla ja tukena kasvoi ja paikallisyhteisöjen tietämys naisten oikeuksista parantui. Ihmiset hakevat apua EPWDA:n paikallisjärjestöiltä yhä useammin ja heidän luottamuksensa viranomaisiin on kasvanut. Valtasuhteet sukupuolten välillä ovat muutosprosessissa, vaikka edistys onkin hidasta.

2011-2013 Naisten ja tyttöjen lisääntymisterveys- ja seksuaalioikeudet

HYY:n uuden hankkeen tarkoituksena on edistää naisten ja tyttöjen lisääntymis- ja seksuaalioikeuksia. Lisääntymis- ja seksuaalioikeuksien toteutuminen Itä-Sambian alueella on hyvin haasteellista, sillä teini-ikäisten raskaudet ovat yleisiä, naiset ja tytöt ovat erityisen alttiita HIV-tartunnoille, sekä äitiys- ja imeväisyyskuolleisuus on alueella suhteellisen korkea. Tämän lisäksi naisille syntyy usein monta lasta tiheällä aikavälillä, mikä heikentää äidin terveyttä ja alentaa lapsen edellytyksiä selvitä ensimmäisistä elinvuosistaan. Korkea lapsiluku rasittaa usein myös perheen taloutta. Edellä mainitut seikat johtuvat pitkälti tiedon ja terveydenhuoltopalveluiden puutteesta, mutta myös kulttuurilliset uskomukset saattavat estää naisten ja tyttöjen lisääntymis- ja seksuaalioikeuksien toteutumista.

Uuden hankkeen tarkoituksena on koulutusten avulla voimallistaa alueen väestöä jakamalla tietoa naisten ja tyttöjen lisääntymis- ja seksuaalioikeuksista Itä-Sambian maaseudulla. Tarkoituksena on kouluttaa kouluttajia, jotka vievät oppimaansa tietoa eteenpäin alueen syrjäseuduille työpajojen muodossa. Ennakkoluulojen kitkemiseksi työpajoihin on tarkoitus kutsua sekä miehiä että naisia, tyttöjä ja poikia. Hankkeen vaikutusten maksimoimiseksi tietoa jaetaan myös paikallisilla kielillä pidettävissä radio-ohjelmissa.

Projektivarat

HYY päätti vuonna 2006 alkaa käyttää 0,7 % toimintatalouden budjetistaan kehitysyhteistyöhön. YK:n suositusten mukaan länsimaiden tulisi käyttää vähintään 0,7 % bruttokansantulosta kehitysyhteistyöhön vuodesta 2010 eteenpäin, ja HYY haluaa kannustaa esimerkiksi Suomen valtiota nostamaan kehitysyhteistyön määrärahat YK:n asettaman tavoitteen tasolle. Vuonna 2007 HYY:n toimintatalouden budjetista 0,35 % ohjattiin kehitysyhteistyöhön ja vuodesta 2008 lähtien osuus on ollut 0,7 %.

Summa vaihtelee vuosittain, esimerkiksi vuonna 2010 HYY ohjasi kehitysyhteistyöhön 26 800 €. Tästä summasta noin kolmannes käytettiin Indonesia-hankkeen omavastuuosuuden kattamiseen. Loput varat ovat niin sanottuja projektivaroja, joilla tuetaan kertaluontoisesti eri kehitysyhteistyöprojekteja kehitysmaissa. Tukea on jaettu yhdellä tai kahdella hakukierroksella vuodessa. Projektivarojen myöntämistä varten kehys-valiokunta on laatinut projektituen kriteerit, joiden perusteella valiokunnan kokouksessa valitaan sopivat järjestöt ja projektit. Kriteerit on luettavissa valiokunnan kotisivuilta: http://blogs.helsinki.fi/kehys-valiokunta/?page_id=13). Valiokunnan tekemän päätöksen vahvistaa HYY:n hallitus.

Vuonna 2010 projektivaroihin tuli kevään hakukierroksella 16 hankehakemusta, joista valittiin kolme parasta. Projektivaroja saivat perulainen Asociación Grupo de Trabajo Redes AGTR (5 460 euroa), indonesialainen Sunspirit for Justice and Peace (6 000 euroa) ja etiopialainen Alliance for Poverty Eradication and Development (6 500 euroa). Kaikki aiemmat hakemukset ja raportit ovat luettavissa valiokunnan wikissä.

Pestit

Tämän kaiken edellä esitellyn toiminnan toteuttaa joukko aktiivisia vapaaehtoisia, joiden kesken vastuu eri toiminnoista ja tapahtumista on jaettu. Pestiläisenä sinulla on tietty määritelty työnkuva (joka on kuitenkin usein joustava) ja vastuu hoitaa pestiin kuuluvat tehtävät huolella ja kunnialla.

Puheenjohtaja

Puheenjohtaja seuraa kokonaisvaltaisesti valiokunnan toimintaa, varmistaa viimekädessä, että valiokunnan asiat tulevat hoidetuksi ja avustaa muita pestiläisiä heidän tehtävissään. Puheenjohtajan omia tehtäviä ovat valiokunnan budjetin ja toimintasuunnitelman tekeminen vuoden alussa, kulujen seuraaminen sekä kokousten valmistelu. Lisäksi yhteydenotot ulkopuolisilta tahoilta tulevat yleensä hänelle. Kokousten ohella olisi hyvä, jos puheenjohtaja pystyisi osallistumaan mahdollisimman paljon myös muuhun valiokunnan toimintaan. Pesti on melko aikaa vievä, mutta antoisa.

Varapuheenjohtaja(t)

Varapuheenjohtajia on yleensä kaksi ja he hoitavat ennen kaikkea kokousten käytännön järjestelyt, eli varaavat tilan, tulostavat esityslistat ja hoitavat tarjoilun. Jos puheenjohtaja on estynyt, toimii toinen varapuheenjohtajista hänen tilallaan. Kokouksissa on hyvä pystyä käymään mahdollisimman usein, koska varapuheenjohtajat mahdollistavat kokousten sujumisen käytännössä.

Sihteeri

Sihteeri pitää kokouksissa pöytäkirjaa, kirjoittaa sen puhtaaksi, lähettää listalle, tuo allekirjoitettavaksi ja arkistoi valiokuntahuoneelle. Sihteerin olisi tärkeää päästä osallistumaan kaikkiin kokouksiin ja ilmoittaa etukäteen jos ei jostain syystä pääse paikalle.

Projektivarainkoordinaattori ja -assistentti

Projektivarainkoordinaattori ja -assistentti vastaavat HYY:n kehitysyhteistyöhön tarkoitetuista projektivaroista, joilla tuetaan kertaluontoisesti pieniä projekteja kehitysmaissa. HYY käyttää 0,7 % toimintataloutensa budjetista kehitysyhteistyöhön, ja projektivarat ovat osa tätä summaa. Koordinaattori ja assistentti etsivät sopivia projekteja tuettavaksi, ovat yhteydessä Etelän kansalaisjärjestöihin, lukevat projektihakemukset, laativat niistä tiivistelmät ja esittelevät ne valiokunnalle. He myös valvovat, että projekteista raportoidaan, ja tiedottavat tukea saaneista projekteista. Innostuksen mukaan he myös voivat kehittää projektivarojen käytäntöjä. Vuosittain on yleensä järjestetty kaksi projektituen hakukierrosta, joten työmäärässä on piikki kahdesti vuodessa. Projektivarainkoordinaattorin pesti teettää aika paljon töitä, mutta se on loistava tilaisuus luoda yhteyksiä kehitysmaiden kansalaisjärjestöihin ja saada kuvaa siitä, mitä kaikkea kehitysyhteistyön saralla tehdään. Etenkin espanjan kielen taidosta on tehtävässä hyötyä.

Tapahtumavastaava

Tapahtumavastaava koordinoi valiokunnan osallistumista erilaisiin tapahtumiin, joista olennaisin on toukokuussa järjestettävät Maailma Kylässä -festivaalit Kaisaniemessä. Lisäksi hän huolehtii valiokunnan osallistumisesta yliopiston avajaiskarnevaaleihin ja HYY:n uusien iltaan yhdessä muiden valiokuntalaisten kanssa. Tapahtumavastaavan tehtävänä on olla valiokunnan yhteyshenkilö kyseisiin tapahtumiin ja osallistua niiden toteuttamiseen. Tapahtumavastaavan pesti on melko kevyt ja sopii kiireisemmällekin kehyläiselle

Excu- ja kulttuurivastaava

Excu- ja kulttuurivastaavan tehtävänä on järjestää valiokunnalle retkiä kehyläisiä kiinnostaviin kohteisiin. Aiempina vuosia excuja on tehty esimerkiksi kansalaisjärjestöihin, Ulkoasiainministeriöön, Kepaan tai Ulkopoliittiseen instituuttiin.. Kulttuurivastaava voi myös seurata ajankohtaisia tapahtumia, joista laittaa eteenpäin mainoksia valiokunnan sähköpostilistalle. Excu- ja kulttuurivastaavan pesti on kevyt, ja sen aikatauluja voi sovittaa oman rytmensä mukaan.

Tiedottaja ja assistentti

Tiedottajan tehtäviin kuuluu sähköpostilistojen hallinnointi, valiokunnan tapahtumista tiedottaminen kehy-vlk listalla, kotisivuilla sekä facebookissa, sekä ulkopuolisten ilmoitusten välittäminen kehy-vlk-listalle. Tehtäviin kuuluu myös kotisivujen, Facebook-sivujen sekä wikin ylläpito ja kehittäminen sekä tapahtumista ilmoittaminen HYY:n tapahtumakalenteriin.

Kimppu-toimitus

UM:n kansainvälisyyskasvatustuella rahoitettavalla Kimppu-lehdellä on yleensä ollut 3-5 hengen toimitus, joka koostuu esimerkiksi vastaavasta päätoimittajasta, päätoimittajista, toimitussihteeristä ja/tai assistentista. Tämän lisäksi Kimppuun tekoon osallistuvat useat juttujen kirjoittajat pääosin valiokunnan ulkopuolelta sekä ulkopuolinen taittaja.

Kehy-viikon koordinaattori, assistentti ja ohjausryhmä

Syksyllä 2011 kehy-viikko toteutetaan ensimmäistä kertaa Suomen Ylioppilaskuntien Liiton (SYL:n) vetämänä, neljän ylioppilaskunnan (HYY, TAMY, TYY, JYY) yhteisenä hankkeena. Vuodeksi 2012 olisi tavoitteena saada mukaan myös muita ylioppilaskuntia. Hanketta koordinoidaan SYL:sta käsin ja kehy-viikon ohjausryhmässä on joka yliopistosta kaksi edustajaa. HYY:lta edustajat ovat kehy-viikon koordinaattori ja kv-sihteerit. Ohjausryhmässä on siis 10 jäsentä, jotka yhdessä ideoivat ja koordinoivat teemaviikon suunnittelua ja toteutusta valtakunnallisesti ja se kokoontuu neljä kertaa vuodessa.

Paikallisen koordinaattorin tueksi valitaan assistentti valiokunnan kokouksessa. Koordinaattoria ja assistentti kokoavat ympärilleen vapaaehtoisista koostuvat vapaaehtoisryhmän, jonka avulla teemaviikko paikallisesti toteutetaan. Myös muut valiokuntalaiset auttavat teemaviikon toteutumisessa. Koordinaattori assistentteineen muun muassa ideoi ja suunnittelee ohjausryhmän kanssa viikon teemaa ja yleisilmettä, rekrytoi teemaviikon vieraat sekä muut toimijat, hoitaa käytännön järjestelyjä, raportoi Ulkoasiainministeriölle sekä harjoittaa yhteistyötä SYL:n sekä sen eri ylioppilaskuntien toimijoiden kanssa. Koordinaattorin ja assistentin pestit antavat oivan mahdollisuuden oppia, kuinka kansainvälisyyskasvatushankkeet voivat käytännössä toteutua. Pestit antavat myös mahdollisuuden luovaan ideointiin ja suunnitteluun. Näistä opeista on varmasti hyötyä tulevaisuudessa, etenkin jos työskentely kehitysyhteistyön parissa kiinnostaa.

Hankekoordinaattorit ja hankehallinto

Molemmilla kehitysyhteistyöhankkeilla on erikseen HYY:n valitsevat koordinaattorit.

Hankekoordinaattorin päätehtävä on tukea kumppanin kohdemaassa toteuttaman hankkeen hallintoa ja hoitaa hankkeeseen Suomen päässä liittyviä tehtäviä. Koordinaattori ja hankeryhmä esimerkiksi kommentoivat kumppanin lähettämiä budjetteja, hankesuunnitelmia ja -raportteja. Kumppanit raportoivat HYY:lle joka kolmas kuukausi neljännesvuosiraporteilla, joissa käsitellään niin hankkeen edistymistä kuin varojen käyttöä. Koska hanke rahoitetaan Ulkoasianministeriön (UM) kansalaisjärjestöjen hanketuella, paikallinen kumppanijärjestö ja HYY valmistelevat myös joka kevät huhtikuun loppuun mennessä raportin kuluneesta vuodesta UM:lle. Käytännössä raportointi ja seuranta tarkoittaa mm. vuotuisten hankebudjettien seurantaa, mahdollisten muutosten hyväksyttämistä UM:llä, ja jatkuvaa yhteydenpitoa Sambiaan, Indonesiaan ja tarvittaessa UM:öön. Käytännön työ vuosiraportin laatimiseksi alkaa vuoden ensimmäisten kuukausien aikana. Myös hankkeen kuulumisista tiedottaminen HYY:lle ja kehy-valiokunnalle on myös olennainen osa hanketyötä. Sambiahankkeessa hankekoordinaattori yhdessä hanketiimin kanssa myös perehdyttävät ETVO-vapaaehtoisen ennen Sambiaan lähtöä.

Indonesia-hankkeessa koko omavastuuosuus eli 15 % hankkeen budjetista tulee HYY:n 0,7-varoista. Sambia hankkeen rahoituksesta 15% tulee HYY:ltä (tästä 7,5% on vapaaehtoistyötä, jolle annetaan rahallinen arvo). Loput 85% tulee UM:ltä. HYY:n omavastuu osuus hankkeen rahoituksesta, 7,5% kerätään mm. lukuvuosimaksujen yhteydessä kerätyistä vapaaehtoisista lahjoituksista ja Unicafe-ravintoloissa järjestettävien Sambia-päivien yhteydessä.

Hankeryhmät

Indonesia- ja Sambia-hankkeille on vuodelle 2011 ensimmäistä kertaa valittu koordinaattoreiden tueksi hankeryhmät assitenttien sijaan, mikä jakaa työtä ja oppimismahdollisuuksia useammalle.

Hankeryhmäläiset perehtyvät yhdessä hankkeeseen perusteellisesti, tapaavat säännöllisesti ja avustavat koordinaattoria sellaisissa hankehallinnon toimissa joissa vastuuta on mahdollista jakaa, esimerkiksi neljännesvuosi- ja vuosiraporttien ja budjettien kommentoimisessa ja muokkaamisessa. Myös esimerkiksi hankkeesta tiedottaminen ja Sambia-päivän järjestelyt Unicafen kanssa ovat hankeryhmien tehtäviä. Hankekokoukset järjestetään pääosin molemmille hankkeille erikseen.

MUUTA

Valiokunnan työn seuranta ja arviointi (Otetaan käyttöön vuonna 2011)

Valiokunnan toimintaa dokumentoidaan, arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti. Dokumentointi ja arviointi kuuluu kaikkien vastuuhenkilöiden velvollisuuksiin. Vastuuhenkilö voi olla henkilö, jolla on pesti tai kuka tahansa, joka ottaa vastuun jostain valiokunnan toiminnan osa-alueesta. Jokainen vastuuhenkilö pitää kirjaa vapaamuotoisesti koko vuoden ajan siitä toiminnasta, josta on itse ollut vastuussa. Kunkin aktiviteetin kohdalla pohditaan kirjallisesti lyhyesti ainakin näitä asioita:

- a) mitä tehtiin ja milloin,
- b) miten se meni ja tehtiinkö mitä piti,
- c) oliko toiminnalla jotain vaikutusta ja oliko tehty juttu oleellista valiokunnan toiminnalle, vai olisiko jokin muu toimintatapa tai -muoto ollut parempi.

Näiden kysymysten avulla vastuuhenkilö tiedottaa valiokunnan muille jäsenille vastuutehtävänsä toteutumisesta (esim. infopöydän koordinoiminen yliopiston avajaisissa) joko valmistelemalla kokoukseen lyhyen suullisen yhteenvedon, tai jos hän ei pääse seuraavaan valiokunnan kokoukseen, hän laittaa yhteenvedon valiokunnan aktiivilistalle mahdollisimman pian aktiviteetin jälkeen ja viimeistään 24 tuntia ennen seuraavaa valiokunnan kokousta. Valiokunnan sihteeri kokoaa yhteenvedot osaksi valiokunnan kokouspöytäkirjaa. Tämä käytäntö auttaa valiokunnan toiminnasta tiedottamisessa ja sen kehittämisessä - c-kysymyksen parannusehdotukset voidaan käyttää hyödyksi seuraavanakin vuonna.

Kepan koulutukset

Kepa (Kehitysyhteistyön palvelukeskus) on järjestöjen yhteistyö-, vaikuttamis- ja palvelujärjestö. Se neuvoa ja kouluttaa suomalaisia järjestöjä ja niiden paikallisia kumppaneita kehitysmaissa. Kepa järjestää lyhyitä koulutuksia, jotka on tarkoitettu kaikille kehitysmaa- ja globaalikysymyksistä kiinnostuneille. Aiheet vaihtelevat kehitysyhteistyön hankehallinnosta, kehityspoliittisesta vaikuttamisesta ja globaalikasvatuksesta aina järjestötoiminnan vahvistamiseen. Kehy-valiokuntalaisena kurssimaksun saa halvemmalla ja valiokunnan budjetissa on yleensä varattu pieni summa Kepan koulutusmaksuissa tukemiseen. Ajankohtaista tietoa tuesta saa puheenjohtajalta. Tietoa koulutuksista ja niihin ilmoittautumisesta saa osoitteesta <http://www.kepa.fi/toiminta/koulutus>

LOPUKSI

Kiitokset kaikille oppaan ideoimiseen, kirjoittamiseen ja kommentoimiseen osallistuneille valiokuntalaisille ja muille HYYläisille. Erityiskiitoksen ansaitsevat Kepan Arvioinnista arkea-hankkeen työpajan vetäjät Anja Onali ja Matti Cantell, jotka ammattimaisesti ohjasivat meitä valiokunnan kehittämistarpeen ideoinnissa ja siten tämän oppaan synnyttämisessä ja valmistumisessa.